

BÉTSI MAGYAR KURIR.

és

SOKFÉLE, TOLDALÉKÜL.

Nr.

Indult: Kedden, November' 19-dikén, 1853.

41.

SPANYOL ORSZÁG.

(Memorial Bordelais.) A' lázzadás minden nap nagyobb erőre kap. Merino pap, miután Lerman, Arandán, Penarandam, Roan, és más Városokon keresztül ment, 's a' Királyi önkényteseket magával egyesítette, Riogába, Sepulveda-ba, sőt magába Segoviába is beütött, hol egy felszólítást bocsátott ki, mellyben mind azoknak fejekre halálos ítéletet mond, kik 1-ór A' Királyi önkénytesek sorában lévőnek, ötlet nem követik. 2-or A' Királyné zászlója alá esküdtek. 3-or Don Carlost Királynak el nem esmerik. Rodil, Estremadurában, Don Carlosnak egy Agensét, és a' Talaveyrai lázzadásnak 7 főtinkosait agyonlövötte, azután Badajozban Isabella számára 2 sereget állított fel, mellyet 12,000 főre szándékozik nevelni.

Az Oct. 27-dikén Madridban kiütött, de elnyomatott lázzadásról jelentik: Alig, hogy a' fő városban, a' Királyné serege által helyreállított a' békeség, midőn a' nép más napra kelve, a' Kir. palota előtt öszvesereglett, 's Zea, és Cruz Miniszterek ellen halált kiabált. Még nem tudatik mire határozta magát a' Királyné, és valljon meghagyá e' hivataljokban az említett Minisztereket. Merino pap folytatja fogdosásait Burgos vidékén. Guerillát az öszveköttetést Somo Sierrától, Bahában saluig megszakasztották. Az arra menő Kurirokat feltartóztatták,

megmotózták, 's gyanús iroványaiktól megfosztották. A' nép maga is, az Insurrectio tzinkosai közzül többeket akasztott fel. Merinónak bandája, Madridtól 8 órányira, az Országúton két gyors szekeret megállított, és porrá égett. Ugy mondják, a' Bayonnei Al-Praefectus hivatalából letétetett légyen.

(Sentinelle des Pyrennées.) Almagróban, mellyet a' Királyné lovas serege megszállott, véres ütközet ment véghez. A' Carlisták éjtszakának idején ellenjeiket, egytől egyig mind felakarták kontzolni, de a' Huszárok még elég jókor tudósittatván a' gonosz planum fölől, a' Carlistákat megelőzték, 80-at közzülök megöltek, és 70-et megsebesítettek. Azt mondják, Cadixban hasonló öldöklés volt. Merinónak ereje naponként nevededik, mintegy 300 lovat szedett öszve, és 2—3000 embert.

(Indicateur de Bordeaux.) General Sarsfield Oct. 27-kén még nem ért Vittoriába, de Burgosnál várakozott 8—9000 legénnyel több lovasokra: a' lázzadókhöz egy felszólítást bocsátott, mellyben inti őket, gyülnének öszve Nov. 1-ig a' Királyné zászlója alá, ha külömben pártütőknek nem akarnak tekintetni. Merino paphoz is hasonló intést bocsátott, a' ki a' főszálláshoz nem meszsze vagyon pártosaival: ez azonban arra semmit sem ügyelvén, folytatja az ellenségeskedést, 's újabb újabb erőszakoskodással tetézi gonosz tetteit. A' Madridi tsatánál a' Királyi serege

ből 15-en a' Carlistai önkéntesekből 50 en estek el. A' megszalasztott szabadosok sok lovat vittek el magokkal a' Királyi istállóból. Burgos Urnak Miniszterré lett neveztetése nagy nyughatatlanságot támasztott. Don Carlos Valencia de Alcantarától 2 órányira, Morbarnan mutatta magát, 's az Estremadurái Generál Kapitánynak meghagyta, tegye meg Madridban a' szükséges rendeléseket, hogy Attyának thronjára felléphessen: de Rodil Generál erre azt felelte, hogy már az egész Nemzet letette légyen az esküvést II-ik Isabella hűségére, azért ő magát nem compromittálja, nem akarván híret nevével egy illetlen tselekedettel bémotkolni. Sarragosai Ujságok Oct. 26-ról jelentik, hogy a' Királyné egy Decretuma által 52 többnyire Cortes Képviselőknél ajánlott kegyelmet. Castanon, a' ki Sarsfield Generálba való biztában igen is előre nyomult, Bergarában szorult. Bilbaóból, fegyverrel, puskaporral, és pénzzel segítik a' lázadókat, kiknek számok naponként szaporodik. Madridi Kurír szerint, Bourmont 50 frantzia katona tiszttel, a' vészteglő intézetből Cadixba kísértetett, innen Angoly Országba evezendő.

(Memorial Bearnais.) A' frantzia naplókönyvek, könnyelműen ítélnék Spanyol Ország állapotjáról. Azért mivel a' lázadás egész Országban el nem terjedt, tsak tsekélységnek, és már tsírájában elfojtott próbának tartják az egész dolgot. Véleményekben nagyon tsalatkoznak. A' Spanyol Character nem olly eleven, és hirtelen gerjedő, mint a' frantzia, azért nem lehet tőle 5napi revoluziót várni, de annál inkább tartós, és állandó, 's nem ijed meg a' maga árnyékától. Sarsfieldra bízott, oltaná el a' Biscaya körül tsapkodó lángot, de úgy látszik, hogy serege

útközben elveszett, — Merino papnak serege ellenben mindennap nevedik. Ó Burgos körül az egész vidéknek Ura, — adót, újontzokat széd tetszése szerint, 's éjjel nappal fegyvergyakorlatokat tart. Válljon munkálódhatna e' olly könnyűséggel, ha a' nép ellene volna? A' polgári háború azon Országban elkerülhetetlen. Hogy az új thronus még sokáig ingadozni fog, kétséget nem szenved, tsak hogy ezt tudtára kell adni a' Frantzia Kormányának, ne hogy dolgát különös tettek, és minden nap változható történetek, hanem átaljában a' dolognak fekvése, és a' hozzá vethető változások szerént intézze. A' sajtónak kötelessége, kivált a' jelen körülmények közt, az igazságot tisztán, és a' maga valóságában előadni. —

(Párisi lapok.) Ha a' Királyné, a' nép, és Miniszterek összeegyveztetésére, egy közép utat nem talál, akkor féltő, nehogy úgy járjon, mint X-dik Károly, — mert mai időben a' makatságtól, tsak egy kis lépés van a' thron felforgatásáig. A' Tisztviselőknél minden ellenkezések mellett is Tolasát sokan oda hagyják, és a' lázadókhöz tsatolják magokat. Castanon Generál egy felszóllítást botsátott, mellyben kegyelme ny büntetés terhe alatt a' lázadóknak legfellejebb 5 nap alatti visszatérést parantsol. A' Baski Provintziakból semmi hír. A' mi Spanyol Orzágnak többi részeit illeti, még ott is, hol eddig nyugodtan valának a' lakosok, most fegyvert fogtak. Minden városban, sőt minden faluban, szomszéd, szomszédal, osztály osztályal áll szemközt, 's mindegyik nap újabb tzivódást, harcot, rendetlenséget szül. A' Centralis Kormány elvesztette tekintetét, 's mint a' frantzia beütéskor, mindegyik helység maga magát igazgatja. Azok, kik a' Miniszterek fejeket kívánják, koránt sem

az alsó rendből valók, sőt inkább előkelő vagyonos férjfiak. A' Constitutionalisok, karabélyokkal, és pistolyokkal felfegyverkezve Madrid útszáit keresztül kasúl járták fel a' még hátra lévő békés lakosokat.

(Indicateur de Bordeaux.) El lehet mondani, hogy Ferdinandnak nem tsak Kormányja tsapás volt Spanyol Országra nézve, de még halála után is polgári háborút hagyott népére. A' Cabineti Kurírok majd nem utazhatnak többé bátorságban; az a' Kurír, a' melyik tegnap éjszaka jött meg, tsak a' felöli ígérétének köszönheti megérkezését, melly szerint a' frantzia Kormány részére többé nem vállal magára leveleket. Castannon Generalis, és El Pastor, még mindég Tolosában mulatnak. Ezeknek szolgálái özvebeszéltek, hogy néhány lóval az Insurgensekhez szöknek által, de a' planum el nem sült, mivel még végrehajtása előtt elfogattak a' hűségtelen szolgálak.

(Temps.) Bourmont Marsall, Algarbiából, hol Spanyol őrizet alatt tartatott, harálsaihoz egy emlékirást küldött, mellyben Portugalliai vitéletét mentegeti, 's táborozásakor ejtett hibákat, a' Portugallus Generálokra tolja.

Bayonne Nov. 3 kán. Don Carlos részéről ismét egy Proclamatzió jelent meg, mellynek foglalatja, a' már ez előtt közlöttől egészen különbözik. Ez így vagyon: Spanyolok! Legelőször azért folyamodtam Hozzátok, hogy kedves testvérem halála miatt érzett keserűségemet vételek megoszszam, és hogy Spanyol Ország Koronájának elidegeníthetlen jussaira benneteket emlékeztesselek. Ma arra kérek, ne engedjétek magatokat rágalmazások által félrevezetelni azon tsabitóktól, kik azt akarják vételek elhítenni, hogy én ábrándozó légyek, hogy a' barátok, és papok

vezetőim, tsak általok, és az ő javokra fogok Kormányozni. Én az igaz, vallásos ember vagyok, de koránt sem ábrándozó, és nem tűröm, hogy a' Celerus köz dolgokba egyveledjen, 's hogy más valami légyen, mint a' minék a' Sz. Vallás lennie parantsolja. Azt mondják, az én Kormányom, tsak boszszúállásnak, és üldözésnek kormánya leend: — de hibáznak: mert hányszor javasoltam én szeretett testvéremnek VII. dik Ferdinandnak mérsékletet, és engedékenységet? Ha tanátslatim nem hajtattak végre, akkor a' Minisztereket vádoljátok, kik arra hírták az idvezült Királyt, a' mitől egyébberánt szívében vonakodott. Én thronusom elibe minden Spanyolokat özvehívok, — érdemeiket megjutalmazom, 's elébbi hibáikat elfelejtem. Tudjátok meg Spanyolok, hogy én egyszer adott szavamat szentül megtartom. Megvallom, ellensége vagyok fonák rendelkezéseknek, és újításoknak, de őszinteséggel azt is merem állítani, hogy ha az Ország szükségei megkívánják, kész vagyok a' Procuratorokat özve hívni, hogy tanátsokkal támogassanak, mellynél fogva az Isteni gondviselésről reám bízott Monarchiát kormányozhassam, 's majd idővel faimnak sértetlenül hátrahagyhassam. Spanyolok! én sem zsarnok, sem ábrándozó nem vagyok, — én tsak szerentsételeket akarom, 's mindenkor azon leszek, hogy azt néktek meg is szerezzem. Sartarem Oct. 12 kén 1835. (Aláírás.)

Carlos Isidro de Bourbon.

Pamplonából írják, hogy Lorenzó vitéz Generális 900 legénnyel Logrannot megtámadta. A' 4000 Insurgens közzül sokan megölettek, azok közt a' híres Arauga is, — az életben megmaradtak elszéyesztettek.

(Globe.) Frantzia Országban a' Republicanusok, és Propagandisták nem igen vesznek részt a' Spanyol Király-

né ügyében, mivel ez kinyilatkoztatta, hogy a' fennálló Alkotványban semmi változást sem hozandó. Nem tudjuk ugyan, mikor tette légyen ezen nyilatkoztatást, de erősen hiszszük, hogy az értelmesek meg vagynak a' felől győződve, melly szerint nem a' Corteseknek 1812 dik esztendőről való Alkotványoknak helyreállítása az a' mód, melly az Országra nézve boldogító változást eszközölhet. Minekelőtte új Alkotványt hoznak bé, arról kellene bizonyossá tetetni, mellyik rész fogja azt majd támogatni? Tudva van, hogy a' falusi nép, Spanyol Országban a' legnépesebb, es hatalmasabb nem hajlandó a' Constitutióra, sőt inkább elhatározólag ellenére vagyon: éppen úgy a' papság is, melly a' falusi népre nagy befolyást eszközöl, — nem különben a' Corporatiók. A' fő Nemességtől nem lehet várni, hogy melegen pártolja az azt (Constitutiót) és úgy hiszszük, hogy a' közép rend is, melly leggyengébb, inkább hajlandó volna, javítást más nevezet alatt elfogadni, a' mennyiben már egy ízben a' Constitutió melletti küzdésért sokat szenvedett. Ha a' Királyné a' Constitutió részire nyilatkoztatta volna magát, kötve hiszszük, hogy jelen barátjait megtartotta, vagy az által újabbakat szerzett volna. Igaz, a' Constitutionnak némelly régi barátjait, kik előtt a' Constitutio szentség, — felültelte volna, — úgy de ezek most is támogatják azt, 's a' millyen mértékben ezek felindultak volna, szintollyanban indult volna fel, a' másik — sokkal hatalmasabb fél is. De hát e' szerint nyér e' valamit Spanyol Ország Constitutió nélkül? Leszsz e' külömbőség a' határtalan, és a' másik Kormány között? Mi azt hiszszük Spanyol Ország jelen Kormányja sokat különbözik a' bigót fél által támogatott Kormánytól. Amaz a' felvilágosítást terjeszti, ez a' papok,

és barátok Maximáit követi: amaz a' Constitutionnak egykori elfogadására előre elkészíti az Országot, ez arra alkalmatlanná teszi: — pedig ez a' külömbőség nem kis fontosságú! —

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstantinápoly Oct. 25-kén. Az Orosz és Török Udvarok igen barátságos lábon állanak egymással, kivált mióta a' közéleti zendüléskor, az első, olly hamar szolgálatjára vólt a' fényes Portának. Oct. 17-kén a' Testőrző sereg fő Generálisa (Muschir) Fevzi Ahmed Basa, mint rendkívül való Követ Sz. Pétervárába küldetett, 's immár egy Török fregatte ormán el is indult, miután az Ausztriai, Orosz, Frantzia, és Angoly Követektől bútsút vett.

A' Nagy Ur, Maurojeni Jánost, a' fényes Porta Agensét a' Bétsi Udvarnál (Követeje itt a' Töröknek nints) hozszas, és hívszolgálatjának megjutalmaztatásául, a' betsület rendtiszelettel jélel méltóztatott megajándékozni, úgy nem különben két Orosz Katona tisztet, kik a' Török sereget bizonyos, eddig még nem esmert fegyvergyakorlatra tanították.

Scutariból érkezett közéleti tudósítások szerint, ebben a' városban, az ott kiütölt nyughatatlanságok miatt, még mindég zárva maradtak a' boltok. Tayar Bey Oberster vagyon kiküldve, a' Helytartó és lakosok közti viszálykodás eligazítására, de még ekkoráig semmire sem ment.

Durazzo Sept. 4kén. Argiro Castro, Tebelen, Delvino, és Vallona tartományokban nyughatatlanságok támadtak, de a' Helytartó által csak hamar elnyomattak: mind a' mellett úgy látszik, a' fényes Porta nem volt egészen megelevedve a' Helytartóval, mivel csak hamar a' lázzadás után hivatalából elmozdította, 's helyébe a'

Boszniai egykori Helytartót Mahmud Hamdi Basát nevezte ki. A Scutari Helytartó hasonlóul elmozdított, 's helyébe tétetett a' Sultán Iovas Gárdájának Oberstere Hafis Bey Basa raggal, 's 2 lófarkkal megiszteltelve.

A' közelébbi napokban nagy lármát csinált, bizonyos Kadi Kiran, Kutahia, és Angora között. A' lovasságnak ez az egykori vezére öszvedett 5—6000 embert, 's a' fényes Porta ellen pártot ütött. Már két osztály ki volt a' Rebellisek megzabolázásokra küldve, midőn a' Keiszarichi Helytartó jelenté, hogy a' hegyek közt elszéledtek.

Aleppóból Sept. 4 kén és 16 kán érkezett tudósítások szerint, Ibrahim Basa most avval foglalatoskodik, hogy Alexandrettei mótárokat kiszárítsa, melly munkának véghezvitelére naponként ezer—ezer ember fordítatik. Ő az által a' levegőt akarja megtisztítani azon a' vidéken, a' mi az ottani hajókázásra nézve igen kedvező befolyással lenne. Libanon hegynek, és Naplusnak lakosai nem akarták fegyverjeket kiadni. Az Arabsok, Merib felé vonultak, 's az ellenek kiküldött Egyiptomi lovasságot visszavertek. Selim Bey, Ibrahim Basának legjelesebb Generálja, Urától elhajlott, 's mint mondják October elein néhány társaival együtt Konstantinápolyba érkezett. Ez a' körülállás Ibrahim Basát nem kevésbé indította meg.

Candiából Oct. 9 ig írják, hogy Mehmed Alinak Seraskierje, a' Frantzia, és Orosz Consulatusok által tudokra adta az ottani pártütőknek, hogy a' sziget lakossi, a' Charadschon fejadón, melly 4—16 Piasterre mégyen, és a' fényes Portának rendesen fizetni szokott adón kívül, semmi más tartozásnak nintsenek alávetve. Továb-

bá vagyonokat is eladhatják, és kiköltözhetnek, a' mikor, és a' hová akarnak. De a' Görögök annyival kevésbé hisznek ebbeli ígéreteknek, mivel a' Frantzia, és Orosz Consulatusok, nem vállalták magokra, az ígélet telyesülésért a' kezességet: azért Mornieban maradtak öszvegyülve, noha a' Seraskier több ízben parantsolta a' szélyeloszlást. Oct. 2 kán Malcolm Angoly Admirál megjelent Suxlaban, hogy egyeztetést próbáljon, de hasztalan volt minden fáradsága, Candiát el kelle hagynia meg nem elégedve a' fejes Görögökkel. Későbbi tudósítások szerint Osman Basának parantsolatja alatt, egy Egyiptomi hajós sereg küldetett Candiába, melly már az első falut bé is vette, 's az abban öszvegyült Rebelliseket elszélesztette.

Alexandriából költ tudósítások jelentik: Mihelyt a' Vice Király Candiából történt elmenetele után megértette, hogy ezen a' szigeten lázzadás ütött ki, hajósseregének egy részét azonnal elindította, 's Osman Basának mint mondják olly parantsolatot adott, hogy a' lázzadást bár mi áron is nyomja el. A' Flotta Sept. 28 kán indult el. Azólta is több szállító hajók béreltettek, olly tzelből, hogy 4—6000 embert Candiába tegyenek által; 's a' szerint az oda küldött Egyiptomi hadierő 12—14,000 emberre megy. Az újabb szállításra az indította a' Vice Királyt, mivel hallotta, hogy a' Candiai Törökök, a' Görögökkel öszveállottak, és úgy küzdenek egyesült erővel az Egyiptomi sereg ellen.

A' fényes Portának — Mehmed Alitól járandó kiszabott summára nézve, némelly nehézségek adják elő magokat. A' fényes Porta azt kívánja, hogy a' Basa, Egyiptomi birtokáért 5 esztendőre 10,000 zatskót (egy zatskóra 500 török Piastert számítván) Syriai bir-

tokáért pedig 40,000 zatskót 2 esztendőre, (20,00é zatskó esvén egy esztendőre) fizessen, mint ebben a Basával megegyezett volt. De Mehmed Ali, a' lefolyt esztendőkre eső tartozásról semmit sem akar hallani, és tsak 30,000 zatskót (mintegy 750,000 Spanyol Pias-tert) akar Egyiptomért, Candiáért, Syriáért, Adanáért a' jövő esztendő eleitől kezdve fizetni.

NÉMET ORSZÁG.

Nov. 8-kán a' Frankentháli fe-nyítő törvényszék Siebenfeiffer ellen, ítéletet hozott. A' büntetés áll 2 esztendei fogságban, és a' per költség visszafizetésében. Ugyan ez az ítélet hozódott Oct. 31 kén Virth ellen is.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

A' Constitutionel Nov. 7 ről közelkezendő zikkelyt foglal magában: „Rómából és Majlandból írják, hogy az Olasz Hatalmasságoknak szövetségi iroványok végképpen alá vagyon írva. Odescalchi Cardinális útban van Modena felé a' Sz. Szék általara meghatalmazva, hogy ott az Ausztriai Hivatallal rendelje el mind azt, a' mi a' fő Tractatusban nintsen különösen kitéve. Az Ausztriai Tsászár igazgatója a' Szövetségnek: reményleni lehet, hogy a' Protector titlust el nem fogadja a' Sz. Széknek ebbeli elsősége tekintetéből: A' Pápa kötelezi magát, hogy 25 000 embert fegyver alatt tart; így Nápoly 17,000 et, Szárdinia 20,000 t. Azt is mondják, hogy az Olasz Országban birtokos Ausztriai Printzek minden teher alól ki lesznek véve, egyedül a' Toscaniai, és Modenai Hertzegek, és Parmai Hertzegné tartják a' Tsászári katonákat. Ugy látszik, a' szövetséges Hatalmasságoknak Meghatalmazottjai Modenában gyűlnek össze, de Lajos Filep nem reménylheti,

hogy ott az Ö Követje is elfogadtatik. Ausztria, Olasz Országot már régen azzá akarja tenni, a' mívé Burkus Ország Német Ország felét változtatta. Az Orosz, — Lengyel, 's Török Országgra vetette szemét. A' Bétsi Tractatusnak még tsak Frantzia Ország előtt van ereje!

Mind ezekből egy betű sem igaz, mert a' Bétsi Tractatus, nem tsak Frantzia Ország, de egész Európa előtt is fenntartja erejét, 's tekintetét.

BÉTS.

Ö Ts. K. Felsege Nov. 15-kén költ kegyelmes végzése által, Mgs Appel Ezredes Ur Ö Felsege Generál Adjutánsa Leopold Tsászár közép keresztjével tiszteltetett meg.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Oct. 24-kén költ Kir. végzésében Ts. Wirkner Lajos Urat, eddig udv. és praesidialis Concipistát, hivatala viseelésében megkülömböztetett buzgó szorgalmaméltó tekintetéből számfelitti udv. Titoknokká kegyelmesen kinevezni.

MAGYAR ORSZÁG.

Po'sony November 14-dikén. A' Kk. Urbért illető 4 ik Izenetjére adott Fő Rendű Feleletnek egyik része, még a' f. h. 11-kén tartott 138 ik Országos ülésből elküldettatván, ugyan annak másika, melly a' 4—8 zikkelyeket foglalja magában, a' 12-dikén tartott 159-dik Ülésben juttat el a' Kk és Kkhez, hol az, felolvastatása után, nyomtatás alá adódék. Ezen említett Izenetben kinyilatkoztatják a' Fő Kk, hogy teljes meggyőződésük szerint 3 dik Viszonzületjekben kinyilatkoztatott nézeteikhez ezentúl is ragaszkodni kéntelenek; mindazáltal a' dolog folyamatjának siettetése végett, az Urbérnek feltérjesztését, úgy, mint azt a' Kk szerkeztelék, nem ellenzik. Ezután mind a' két Táb-

la vegyes ülésre gyülekezék, mellyben az Ország Rendeinek Ő Felsége nevé-
 ünnepi napján kinyilatkoztatott szeren-
 tselkívánására, adott Tsászári és Kirá-
 lyi kegyelmes Felelet felolvastatván, a'
 szeretett Uralkodónak abban foglalt ke-
 gyelemmel teljes kinyilatkoztatásai; több
 ízben ismételt öröm jeleivel fogadta-
 tának.

A' Kknak f. h. 15-dikán tartott Ke-
 rületi ülése után, mellyben a' Fő Rk
 4-dik Viszonüzenetje felett folytatott ta-
 nátskozás alatt, az erre adandó Felelet
 javallata is elhatározottat, az említett
 kegyelmes Kir. Viszszairat ismét felol-
 vastatván a' Kk által tartott 140 ik Or-
 szágos ülésben, az tsak hamar nyom-
 tatás alá adatek. A' mai Kerületi tanáts-
 kozások tárgyai, a' Fő Rk 4 dik Viszon-
 üzenetére tett 5-ik Izeneti, úgy szinte
 azon Felírási javallat valának, mellyben
 az Urbéri tzikkelyek Ő Felsége elébe
 léznek terjesztendők.

Ő Felségének említett kegyelmes Fele-
 lete, a' következő:

„FRANCISCUS Primus, Divina fa-
 vente Clementia Austriae Imperator,
 Hungariae, Bohemiae, Galliciae et Lo-
 domeriae etc. Rex Apostolicus, Archi-
 dux Austriae etc. etc. Serenissime Archi-
 dux, Frater Nobis carissime, Reve-
 rendissimi, Reverendi Honorabiles, Spec-
 tabiles ac Magnifici, Magnifici item et
 Egregii, nec non Prudentes ac Cir-
 cumspecti, fideles Nobis dilecti! — Vo-
 ta ad festum Nominis Nostri diem, per
 Dilectionem, Fidelitatesque Vestras nun-
 cupata, e nupera Earundem Repraesen-
 tatione cum solatio cognovimus. Quid-
 quid Dei Optimi Máximi beneficio ad
 dies vitae Nostrae accesserit, id omne
 in Populorum sceptro Nostro parentium
 prosperitatem, salutemque publicam,
 uti adhuc fecimus, porro etiam impen-
 demus. Atque hoc maximè ad exoptan-

dam vitam pretio ducti; relate ad illud
 ipsum; quod Dilectio; Fidelitatesque
 Vestrae Benignis Nostris Propositioni-
 bus Regiis cohaerenter peragere aggres-
 sae sunt opus, nil magis desideramus;
 quàm ut eodem, per Dilectionem, Fi-
 delitatesque Vestras; ad felicitatem praes-
 sentis, venturaeque aetatis pro anhelis
 Nostris, universorumque Regnicolarum
 votis solerter ac sollicite emenso hoc
 ipsum paterni Nostri erga percharam
 Nobis Gentem animi studium, Legum
 Comitibus His ferendarum Monumentis;
 amplius, et, quo licuerit, ocyus com-
 probare valeamus. Quibus in reliquo
 Gratia et Clementia Nostra Caesareo-
 Regia benigne, jugiterque propensima-
 nemus. Datum Lincii in Austria die 24-
 ta Mensis Octobris Anno Domini Mil-
 lesimo Octingentesimo Trigesimo Ter-
 tiò. FRANCISCUS m. p. Comes Adamus
 Reviczky m. p. Georgius Bartal m. p.“

Pestről. November 10 kén tartá
 a' magyar tudós Társaság Ns. Pest Vár-
 megye nagyobb teremében második kö-
 zülését; mellyet minekutánna a' sze-
 retve tisztelt Elölülő Méltóságos Széki
 Teleky Jó'sef Gróf Úr Ő Nagysága
 fontos tartalmú, 's kedvesen folyó ékes
 magyar beszéddel nyitott meg; a' köz
 kedvességű Titoknok Tek. Döbren-
 tey Gábor Úr a' Társaságnak 1832. Nov.
 16 dikától fogva e' folyó 1833. Novem-
 bér 9-dikéig folytatott munkálódásait ért-
 hető világossággal terjeszté elő. Majd
 az elhunyt Imre János és Tittel Pál
 rendes tagok felett két emlékbeszédet
 hallottunk; jelest, gyönyörű magyar-
 sággal készülttet 's a' boldogult tudósok
 érdemeit méltó fényökben festőt T. Szal-
 lay Imre és Bitnicz Lajos rendes ta-
 goktól; emezét Helmezy Mihály
 olvasta. Közben Györy Sándor rendes
 tag, osztályában széles esmeretséget mu-
 táto, azonban lelkes hazafiságú érteke-

zést tartott a' Duna regulázásáról. A' kedvelt Kisfaludy Sándor ez évben literaturánkat ismét egy új „Szigliget“ tízmű regével gazdagítja 's azt Hoblik Márton levelező tag olvasta fel. Az ezek után közlött jelentésekből tudjuk: hogy a' nyelvtudomány osztályának 1851-re kitett jutalom kérdésére beadott 7 felelet között legjobbnak talált, és így 100 darab aranyat nyert felelet a' Csató Pálé; az ehez legközelebb álló külön tisztelet jutalomra érdemesített; az 1852-ben 200 darab arany jutalmat nyert magyar munka Kresznereics Szótára. Ezután mint legdicséretesebbek említettek: a' Békési Ház; Kisfaludy Károly munkái; Kölcsey versei, és a' Szilágyi Ferencz Klioja. Az 1851-re kitett mathesisi kérdésre tsupán Varga János, most Körösi Reform. Professortól érkezett felelet, 's a' Társaság törvénye szerént nyere a' 100 darab arany jutalmat. Az eredeti szomorú játékokra kiteve volt 100 darab arany jutalmat koszorúzott költőnk Vörösmarty. „Vérnász“ nyerte. Kihirdették ezután a' törvény és természettudomány osztályainak következő jutalomkérdései:

Törvénytudományi kérdés. „Tett e' a' magyar nemzet, honalkotmányában az időkhez és körülményekhez alkalmazott változtatásokat, 's ha tett, melyek azoknak vonatai?“

Természettudományi kérdés. „Mi a' Magyarország' némely vidékein előforduló pokolvarnak természete, melyek okai, óvó és gyógy módjai?“

Mind a' két kérdés' megfajtése 1855-

ben Mártius' 19-kéig váratik be a' Társaság' titoknokához, a' szerző' nevével magában foglaló lepetsélt levél mellett, valamint a' megfajtás' első lapján a' szerző' neve helyett, utasítás vegett ugyan azon jelmondás álljon. Külön mindenik kérdés' jutalma 100 darab arany. Kihirdettetett a' magyar játékszinnek Buda-Pesten állandó megalapítása iránt kitett jutalomkérdés is; a' felelet 1854. Jun. 8 káig váratik be, 's a' jutalom 30 arany lesz. Végre az Elölülő Gróf Ö Nagysága a' mind kétnemből számosan látogatott 's köz tetszést és örömejljeneket nyert ülést rövid de nyomos foglalatu beszéddel rekeszté. — Minden álvéleménynek el kell enyésznie; megnémulnak lassanként a' balítéletek 's az egész Nemzet forró hálálk közt ismeri meg és köszöni ditsőenuralkodó ELSŐ FERENTZÜNK boldoguló korának, a' nagy Széchenyiek, Telekyek 's Vayak méltó unokáinak és a' magyar hon több igazán lelkes fíjainak egy olly rája nézve kedvező hatású intézet létesülését, mely őt a' miveltség fensőbb 's nemesebb fokához vezeti!! H. T.

A' Pénz folyamat Növényber' 18 dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 937/16
Az 1820-béli sorsosok: —
Az 1821-béli hasonlók: 131 3/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 54 1/10 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1197 1/2 for. ton
Conv. Pénzben.

A' mai postával küldjük. A b a ú j Vármegye Mappáját a' Budai's azzal járó Tsomókhan, posta petsét alatt.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes H a y k u l A n t a l. (Obers-Bäcker-Strasse Nro 755.)